

Rikksentorjuntaneuvoston toimintakertomus 2010

Hyväksytty neuvoston kokouksessa 11.2.2011

<u>1 Neuvosto pohti toimintansa kehittämistä .....</u>	<u>2</u>
<u>2 Väkivallan vähentäminen .....</u>	<u>3</u>
<u>Väkivaltajaosto.....</u>	<u>3</u>
<u>Väkivaltajaosto järjesti seminaarin nuorisoväkivallasta ja riskitekijöistä.....</u>	<u>4</u>
<u>Jaosto päätti väkivallan vähentämisen teemasivuston sisällöistä.....</u>	<u>5</u>
<u>3 Paikallisen rikksentorjunnan tukeminen .....</u>	<u>5</u>
<u>Rikksentorjunnan ja sen arvioinnin tukeen 155 000 euroa.....</u>	<u>5</u>
<u>Neuvoston opas väkivallan huomioon ottamisesta turvallisuussuunnittelussa.....</u>	<u>6</u>
<u>Paikallinen turvallisuussuunnittelu ja kaupunkien turvallisuusohjelma.....</u>	<u>6</u>
<u>4 Hankkeet ja seminaarit .....</u>	<u>7</u>
<u>Selvitystä seniorien turvallisuuden parantamiseksi jatkettiin.....</u>	<u>7</u>
<u>Etnisten vähemmistöjen ja maahanmuuttajien turvallisuus .....</u>	<u>7</u>
<u>Seminaarit.....</u>	<u>7</u>
<u>Viivästyneitä ja toteutumatta jääneitä hankkeita.....</u>	<u>8</u>
<u>5 Viestintä .....</u>	<u>8</u>
<u>Haasteessa palattiin teemanumeroihin.....</u>	<u>9</u>
<u>6 Kansainvälinen yhteistyö.....</u>	<u>9</u>
<u>Pohjoismaisten rikksentorjuntaelinten vuosikokous Kuopiossa.....</u>	<u>9</u>
<u>Puola voitti ensimmäisenä ”uutena” jäsenmaana EUCPN:n järjestämän Euroopan rikksentorjuntapalkinnon .....</u>	<u>9</u>
<u>7 Neuvoston kokoonpano .....</u>	<u>10</u>
<u>8 Neuvoston eri elinten kokoonpanoja .....</u>	<u>11</u>
<u>Rikksentorjuntaneuvoston työvaliokunta.....</u>	<u>11</u>
<u>Väkivaltajaosto.....</u>	<u>11</u>
<u>Haasteen toimitusneuvosto .....</u>	<u>11</u>
<u>Ikääntyneiden turvallisuus ja uhriutumisen ehkäisy -työryhmä.....</u>	<u>12</u>
<u>Sihteeristö .....</u>	<u>12</u>

1 Neuvosto pohti toimintansa kehittämistä

Rikksentorjuntaneuvosto piti vuonna 2010 viisi kokousta, joista järjestyksessä toinen oli ”ylimääräinen”, neuvoston oman toiminnan kehittämistä ideoiva kokoontuminen.

Ensimmäinen kokous oli helmikuussa Oikeuspoliittisessa tutkimuslaitoksessa. Ylijohtaja Tapio Lappi-Seppälä esitteli laitosta. Kriminologinen tutkimuslaitos perustettiin 1963. Vuonna 1974 laitoksen tehtävät laajentuivat ja nimi muuttui Oikeuspoliittiseksi tutkimuslaitokseksi. Laitos seuraa rikollisuuden sekä rikosten kontrolli- ja seuraamusjärjestelmän kehitystä. Tutkimusraportteja julkaistaan vuosittain 15-20, muita kirjoituksia 80-90. Erikoistutkija **Kati Rantala** alusti lähestymiskiellosta, erityisesti perheen sisäistä lähestymiskieltoa tarkastellen OPTL:n arviointitutkimuksen nojalla. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2009 toimintakertomus. Hyväksyttiin menettely rikksentorjuntahankkeiden tukemiseksi myönnettävien avustusten hakemiseksi. Avustuksilla tuettaisiin erityisesti hankkeita, jotka edistävät paikallista ja seudullista rikksentorjuntatyötä tai joissa on määrä toteuttaa kattava tuloksellisuusarviointi.

Toinen kokoontuminen oli maaliskuussa oikeusministeriön tiloissa. Kokouksessa tuotettiin ideoita Learning Cafén muodossa neuvoston työn kehittämiseksi. Useita keskusteluissa esiin tulleita ajatuksia on pyritty toteuttamaan neuvoston työssä tai otettu mukaan toimintasuunnitelmaan. Kokouksen käsittelyn pohjalta neuvosto päätti valmistella oikeusministeriölle aikaisempaa laajempaa, erillisen asiakirjan, jossa on katsaus rikollisuusongelmiin ja suosituksia niitä vähentäviksi toimiksi. Tämä **rikksentorjuntakatsaus** on tarkoitus hyväksyä neuvoston vuoden 2011 ensimmäisessä kokouksessa. Tavoitteena on muun muassa tuoda esiin toimiviksi osoitettuja tai lupaavia menetelmiä, joiden avulla rikoksia voidaan torjua tai niiden riskitekijöitä pienentää. Kokous keskusteli myös neuvoston roolista **paikallisen rikksentorjunnan** edistämässä. Paikallinen rikksentorjunta on kehittynyt huomattavasti sitten vuonna 1999 julkaistun Turvallisuustalkoiden. Samalla sen toimintaympäristö on muuttunut muun muassa alue- ja paikallishallinnon muutosten myötä sekä erityisesti laaja-alaisen paikallisen turvallisuussuunnittelun kehityksen myötä. **Rikksentorjuntaseminaarien** perinnettä on syytä jatkaa, mutta kun ne aikaisemmin on tarkoitettu lähinnä suurten kaupunkien edustajille, vastaisuudessa mukaan kutsutaan kaiken kokoisten kuntien edustajia ja ylipäänsä laajasti paikallisen rikksentorjunnan toimijoita. Seminaareissa olisi mahdollisuus esitellä laaja-alaisesti paikallisen rikksentorjunnan hankkeita ja muita kokemuksia. Seminaarien yhteydessä voitaisiin tarjota koulutusta rikksentorjuntahankkeiden rakentamisen ja arvioimisen perusteista. Ajoituksesta ja Euroopan rikksentorjuntaverkoston teemoista riippuen seminaari voitaisiin nivoa EUCPN:n teemoihin ja ECPA-kilpailuun. Koettiin myös, että on tarvetta tutkia perusteellisemmin sitä, mitä rikksentorjuntaan annetuilla **valtionavustuksilla** on saatu aikaan. Tavoitteena on se, että hyvien ja lupaavien pienehköjen hankkeiden ohella pystyttäisiin tukemaan muutamaa hanketta niin tuntuvasti, että kokemuksesta kertyy yleistettävää ja muuallakin sovellettavaa tietoa. Yhteistyötä ja koordinaatiota muiden rahoittajien kanssa olisi kehitettävä. Todettiin, että väkivalta ei ole vähentynyt ainakaan siinä määrin kuin ohjelmissa on edellytetty. Katsottiin, että huolimatta uusien väkivallan vastaisten ohjelmien ja muiden toimijoiden aktiivisuudesta neuvostossa tarvitaan jatkossakin **väkivaltajaostoa**. Keskusteltiin myös **viestinnän** kehittämisestä ja sen ongelmakohtia paikataan. Muun muassa neuvoston sisäistä viestintää on syytä parantaa samoin kuin viestintää valtioneuvoston sisällä ja suhteessa sisäisen turvallisuuden ohjelman koordinaattoreihin ja muihin toimijoihin. Verkostomaista yhteistyötä on syytä vahvistaa.

Neuvoston **kolmas kokous** pidettiin toukokuussa Suomen Mielenterveysseuran vieraana. Marita Ruohonen esitteli Suomen Mielenterveysseuran historiaa ja toimintaa. Seura edistää

suomalaisten mielenterveyttä, tekee ehkäisevää mielenterveystyötä ja rakentaa vapaaehtoisen kansalaistoiminnan edellytyksiä mielenterveyden alalla. Suomen Mielenterveysseuralla on takanaan yli 110 vuotta mielenterveystyön tekijänä, uudistajana ja innoittajana. Tämä maailman vanhin vapaaehtoinen mielenterveysjärjestö perustettiin vuonna 1897. Yhdistyksen työ on sadassa vuodessa laajentunut aineellisesta avusta yleiseen auttamiseen ja tukemiseen henkisessä hädässä. Myös turvallisuus on nykyisin ajankohtainen asia. Nykyisin seuran tavoitteena on rakentaa hyvän elämän edellytyksiä yhteiskunnassa, mikä tarkoittaa osallisuutta yhteisössä ja yhteiskunnassa, taloudellista perusturvaa sekä elämän kohtuullista ennakoitavuutta. Seuraan kuuluu 54 paikallista mielenterveysseuraa, viittisen tuhatta henkilöjäsentä sekä 36 yhdistysjäsentä. Outi Ruishalme esitteli SOS-kriisikeskuksen toimintaa yleisesti sekä käytännön esimerkkien kautta. SOS-kriisikeskus Helsingissä aloitti toiminnan 1.4.1970 nimellä SOS-palvelu – itsemurhien ehkäisykeskus. Suomen Mielenterveysseuran kriisikeskusverkostoon kuuluu yhteensä 18 kriisikeskusta eri puolilla Suomea. SOS-kriisikeskus tarjoaa järjestölähtöistä kriisiapua ja varhaiskuntoutusta kriiseissä ja vaikeissa elämäntilanteissa olevien selviytymisen tueksi. Keskusteluapua saa puhelimesta, kasvokkain, ryhmissä ja netissä. Kokouksessa hyväksyttiin neuvoston lausunto oikeusministeriölle rikoksantorjuntahankkeiden tukemiseksi ja neuvoston kannanotto nuorisoväkivallasta väkivaltajaoston seminaariin.

Neuvoston **neljäs kokous** pidettiin syyskuussa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vieraana. Marja Pajukoski esitteli Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta (THL) ja sen toimintaa. THL:n tehtävänä on väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäiseminen ja sosiaali- ja terveystalouden kehittäminen. Laitoksen toiminta on jaettu neljään toimialaan. Nämä ovat hyvinvointi- ja terveystalouden toimiala, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimiala, terveyden suojelun toimiala sekä sosiaali- ja terveystalouden toimiala. Projektipäällikkö Minna Piispa esitteli naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelmaa. Mielenterveysongelmat ja päihdepalvelut -yksikön päällikkö Jaana Suvisaari esitteli THL:n oikeuspsykiatrista toimintaa. Neuvoston työvaliokuntaa täydennettiin. Neuvoston pitkäaikainen jäsen ylijohtaja Maija Kukkonen jäi eläkkeelle. Oikeusministeriö nimitti hänen tilalleen rikoksantorjuntaneuvoston jäseneksi apulaisosastopäällikkö Arto Kujalan 14.5.2011 päättyväksi kaudeksi. Samoin oikeusministeriö on nimittänyt irtisanoutuneen apulaisosastopäällikkö Olavi Kaukosen tilalle neuvoston varajäseneksi ylijohtaja Tuula Asikaisen Rikosseuraamusalan keskushallintoyksiköstä. Neuvosto nimitti Arto Kujalan työvaliokunnan jäseneksi ja totesi Tuula Asikaisen toimivan hänen varajäsenenään myös työvaliokunnassa. Kokouksessa hyväksyttiin Helsingin kaupungin lähityöhanke Suomen ehdokkaaksi Euroopan rikoksantorjuntakilpailuun. Toiseksi esiteltäväksi hankkeeksi valittiin lähisuhteiden väkivallan sovitteluhanke.

Rikoksantorjuntaneuvoston **viides kokous** pidettiin joulukuussa poliisihallituksen vieraana. Poliisiylijohtaja Mikko Paatero esitteli poliisihallitusta. Poliisihallituksen tehtävänä on suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja. Kokouksessa käsiteltiin rikoksantorjuntakatsauksen laatimista, hyväksyttiin vuoden 2011 toimintasuunnitelma sekä hyväksyttiin menettely rikoksantorjuntahankkeiden tukemiseksi myönnettävien avustusten hakemiseksi. Avustuksilla tuettaisiin erityisesti hankkeita, mitkä tähtäävät väkivallan ja väkivallan uhkatilanteiden vähentämiseen tai ikääntyneisiin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisyyn. Priorisoitavana pidetään myös hankkeita, joissa on tarkoituksena suorittaa kattava arviointi hankkeen tuloksellisuudesta.

Työvaliokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

2 Väkivallan vähentäminen

Väkivaltajaosto

Rikksentorjuntaneuvosto asetti väkivaltajaoston seuraamaan ja edistämään Kansallisen väkivallan vähentämishojelman toteutusta. Ohjelman voimassaolo päättyi muodollisesti 31.12.2008. Jaosto seuraa edelleen väkivallan kehitystä ja tekee tarvittaessa ehdotuksia eri toimijoiden yhteistyön parantamiseksi. Jaoston tehtävä on myös edistää väkivallan ehkäisemisen osaamista ja tietoisuutta hyvistä ehkäisykäytännöistä. Jaosto voi tehdä ehdotuksia väkivallan ehkäisyä palveleviksi tutkimuksiksi ja hoitaa muita rikksentorjuntaneuvostolle kuuluvia väkivallan ehkäisyä koskevia tehtäviä.

Kansallisen väkivallan vähentämishojelman tavoitteena oli pyrkiä väkivallan ja erityisesti sen vakavien seurausten vähentämiseen laaja-alaisella kansallisella ohjelmalla. Ohjelma kattoi väkivallan keskeisimmät osa-alueet kuten nainiin kohdistuvan väkivallan, lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan, alkoholiehtoisen väkivallan ja työssä kohdatun väkivallan. Koska väkivallan vähentäminen on pitkäjänteistä ja tärkeä osa rikksentorjuntatyötä, jatkaa väkivaltajaosto edelleen sille annettujen tehtävien toteutusta.

Väkivaltajaoston toimikausi päättyi 31.12.2011. Vuonna 2010 jaoston puheenjohtajana jatkoi toiminnanjohtaja Marita Ruohonen Suomen Mielenterveysseurasta. Vuoden 2010 aikana jaoston kokoonpano säilyi muuttumattomana. Jaoston kokoonpano käy ilmi toimintakertomuksen lopusta.

Vuoden 2010 aikana väkivaltajaosto kokoontui kahdeksan kertaa.

Väkivaltajaosto järjesti seminaarin nuorisoväkivallasta ja riskitekijöistä

Väkivaltajaosto jatkoi asiantuntijakuulemisia ja perehtyi vuoden aikana edelleen nuorison tekemään ja nuoriin kohdistuvaan väkivaltaan sekä väkivallan riski- ja taustatekijöihin. Kuultaviksi kutsutut asiantuntijat kertoivat myös köyhyyden, syrjäytymisen ja väkivallan yhteyksistä sekä ylisukupolvisen väkivallan ehkäisemisen mahdollisuuksista.

Jaosto kuuli yhteensä kahdeksaa asiantuntijaa ja heidän esittämiään ajankohtaisia katsauksia nuorisoväkivallan lisäksi myös tyttöjen ja naisten tekemästä väkivallasta sekä työpaikoilla kohdatusta väkivallasta, sen uhasta ja viranomaisien käytettävissä olevista toimenpiteistä. Jaosto kuuli lopuksi terveisiä muista kansallisista ehkäisyprojekteista, niiden haasteista ja toteuttamisesta väkivallan vähentämistä tavoiteltaessa.

Koska jaoston yksi keskeisistä tehtävistä on välittää näyttöön perustuvaa tietoa toimivista väkivallan vähentämiskeinoista, jaosto järjesti toukokuussa 2010 asiantuntijaseminaarin nuorisoväkivallan riskitekijöistä ja nuorisoväkivallan ehkäisystä. Seminaari sai runsaasti julkisuutta.

Seminaarin yhteydessä rikksentorjuntaneuvosto julkisti kannanottonsa, jossa tähdennettiin, että nuorison tekemän väkivallan vähentämiseksi tarvitaan kohdennettuja toimia mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Rikksentorjuntaneuvosto korosti kannanotossaan myös sitä, että tutkimusten mukaan opettajat ovat näköalapaikalla havaitsemassa lasten ongelmia ja siksi koululle ja kouluyhteisölle on tärkeä taata mahdollisuudet tunnistaa oppimisvaikeudet ja tarjota apua niihin. Neuvosto piti tärkeänä lisätä koulujen mahdollisuuksia käyttää keinoja, joilla vaikutetaan nuorten asenteisiin, lasten keskinäiseen vuorovaikutukseen ja nuorten väkivaltaisiin tapoihin ratkaista ongelmia. Kannanotossaan neuvosto korosti edelleen, että väkivallan vähentämisessä tarvitaan laaja-alaista työtä ja useita toimia on toteutettava samanaikaisesti. Keskeistä on katkaista sukupolvelta toiselle siirtyvä väkivallan ketju ja syrjäytyminen.

Jaosto päätti väkivallan vähentämisen teemasivuston sisällöistä

Kansallisen väkivallan vähentämisen ohjelman toimeenpanon aikana ja sen tukemiseksi jaosto alkoi valmistella väkivallan vähentämisen tietosivustoa. Toimintavuoden aikana jaosto kävi läpi ja päivitti sivustolle kerättyä materiaalia (yhdessä rikoksantorjuntaneuvoston sihteeristön kanssa). Syksyllä jaosto totesi, että sivustojen valmis aineisto painottuu väkivallan muotojen ja laajuuden kuvaamiseen, mutta lisämateriaalia tulee tuottaa väkivallan vähentämisen menetelmistä. Väkivaltajaoston marraskuun kokouksessa käsiteltiin sihteeristön ja jaoston puheenjohtajan valmisteleva täydentämissuunnitelma, jonka pohjalta sovittiin jatkettavan valmisteluja. Suunnitelman keskeinen osa on se, että sivustossa on julkaisuvaiheessa kohtuullisen laaja katsaus näyttöön perustuvista ja lupaavista väkivallan vähentämiskeinoista. Julkaiseminen lykkääntyy kevään 2011 puolelle.

3 Paikallisen rikoksantorjunnan tukeminen

Rikoksantorjunnan ja sen arvioinnin tukeen 155 000 euroa

Edellisvuosien tapaan vuodelle 2010 oli valtion talousarviossa varattu määräraha avustuksiin rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville yhteisöille. Paikallisten rikoksantorjuntahankkeiden tukemiseen ja arviointiin oli käytettävissä yhteensä 155 000 euroa. Avustukset ilmoitettiin haettavaksi helmikuussa. Oikeusministeriölle saapui määräaikaan mennessä 36 avustushakemusta. Haettujen avustusten yhteissumma oli 773 135 euroa. Rikoksantorjuntaneuvosto oli tällä hakukierroksella ilmoittanut priorisoivansa paikallista ja seudullista rikoksantorjuntayhteistyötä edistäviä hankkeita. Etusija oli ilmoitettu annettavan myös niille hankkeille, joissa on tavoitteena suorittaa laadukas arviointi. Neuvosto ehdotti oikeusministeriölle, että yhteisöille myönnettäisiin avustusta rikoksantorjuntahankkeisiin 155 000 euroa seuraavasti:

1. **Aalto-yliopisto/TKK/YTK:** Turvallisuus rakennetun ympäristön suunnittelussa – hankkeeseen 15 000 euroa
2. **Ensi- ja turvakotien liitto ry:** Uskalla puhua väkivallasta – hankkeeseen 17 900 euroa
3. **Espoon kaupunki:** Turvallisuuskävely - asuinalueet turvallisiksi – hankkeeseen 2 500 euroa
4. **Hakunilan kansainvälinen yhdistys ry:** Lähiöväkivaltaa vastaan – hankkeeseen 7 500 euroa
5. **Kanava nuorisoyhdistys ry:** Rikollisuus ei ole vaihtoehto – hankkeeseen 15 000 euroa
6. **Monika-Naiset liitto:** Vertaistukitoiminta väkivallan ennaltaehkäisyssä maahanmuuttajayhteisöissä – hankkeeseen 18 000 euroa
7. **Naisten Apu Espoossa ry:** Luottamusta Miehen Linjalla -arviointitutkimus 2010 - 2012 – hankkeeseen 13 000 euroa
8. **Nuorten muslimien foorumi:** Silta -hanke – hankkeeseen 7 600 euroa
9. **Romano Missio ry:** Eteenpäin elämässä - lastenkodissa ja sijaisperheessä kasvaneiden tukikerhotoiminta – hankkeeseen 8 000 euroa
10. **Rovalan Settlementti ry, Rikosuhripäivystys:** Materiaalin luominen ja markkinoiminen matkailijoita kohtaaville tahoille – hankkeeseen 8 000 euroa
11. **Vaihtoehtoisen ammattikoulutuksen kannatusyhdistys Sovinto ry:** Rassi – hankkeeseen 10 000 euroa
12. **Vantaan seurakuntayhtymä:** Oikeus elämään – hankkeeseen 25 000 euroa
13. **Äänekosken kaupunki:** Turvallisesti kesään ja kesällä – hankkeeseen 7 500 euroa

Oikeusministeriö päätti myöntää nämä avustukset esityksen mukaisesti.

Neuvoston opas väkivallan huomioon ottamisesta turvallisuussuunnittelussa

Sihteeristöissä valmisteltu **opas väkivallan huomioon ottamisesta turvallisuussuunnittelussa** lähetettiin kaupunginvaltuustoille vuoden 2009 alussa. Opasta jaettiin myös kuntien virkamiesten käyttöön. Opas sisälsi tarkistuslistan väkivallan huomioimisesta paikallisessa turvallisuussuunnittelussa. Neuvoston toimintasuunnitelmassa vuodelle 2010 asetettiin tavoitteeksi, että ainakin neljänneksessä paikallisista turvallisuussuunnitelmista ja erityisesti suurten kaupunkien suunnitelmissa väkivallan vähentäminen on otettu huomioon tarkistuslistan edellyttämällä tavalla. Sihteeristön tuli arvioida tilanne loppuvuodesta 2010. Työn säästämiseksi tutkittiin tarkemmin vain turvallisuussuunnitelmat, jotka oli hyväksytty aikaisintaan vuoden 2009 puolenvälin tienoilla (jotta tarkistuslistalla oli ollut mahdollisuus vaikuttaa turvallisuussuunnitelmaa). Tämän kriteerin täytti 14 suunnitelmaa, jotka kattoivat yhteensä 49 kuntaa. Neuvoston oppaassa esitettiin, että parantamisen varaa on, jos vain alle puoleen kysymyksistä voidaan vastata myöntävästi. Vain yhdessä suunnitelmassa neljästätoista tämä raja alittui (44%). Seitsemän toimenpidettä mainittiin joko kaikissa tai melkein kaikissa suunnitelmissa. Selvitys osoittaa, että kaikki tai lähes kaikki vuoden 2009 puolivälin jälkeen hyväksytyt paikalliset tai alueelliset turvallisuussuunnitelmat ottavat sisällöllisesti huomioon väkivallan vähentämisen tarkistuslistan. Tilanne päivitetään kesällä 2011.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu ja kaupunkien turvallisuusohjelma

Paikallisessa turvallisuussuunnittelussa on sisäisen turvallisuuden ohjelman myötä omaksuttu laaja turvallisuuskäsite ja koordinaatiovastuu paikallisen turvallisuussuunnittelun kehittämistä on määrätty sisäasiainministeriön sisäisen turvallisuuden sihteeristölle. Sisäasiainministeriön asettamassa turvallisuussuunnittelua edelleen kehittävässä työryhmässä rikoksantorjuntaneuvostoa ovat edustaneet puheenjohtaja Timo Kvist ja sihteeristöstä erikoissuunnittelija Markus Alanko. Työryhmä jatkaa työtään. Rikoksantorjuntaneuvoston tehtävänä paikallisen turvallisuussuunnittelun edistämiseksi on erityisesti ollut neuvoston kotisivujen yhteyteen rakennetun turvallisuussuunnittelun tietopankin¹ ylläpito ja kehittäminen. Neuvosto oli mukana järjestämässä **turvallisuussuunnittelun valtakunnallista seminaaria** Porissa yhdessä sisäasiainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Suomen Kuntaliiton, Porin kaupungin ja liikenne- ja viestintäministeriön kanssa tammikuussa. Neuvosto järjesti kesäkuussa suurten kaupunkien rikoksantorjuntaseminaarin yhteistyössä Vaasan kaupungin ja sisäasiainministeriön kanssa.

Sisäasiainministeriö asetti hankkeen valmistelemaan valtakunnallisen poikkihallinnollisen **ohjelman kaupunkien turvallisuuden** edistämiseksi. Hankkeen toimikausi oli 15.11.2009-31.12.2010. Rikoksantorjuntaneuvostoa hankkeessa edustivat pääsihteeri Jukka-Pekka Takala ohjausryhmässä ja erikoissuunnittelija Markus Alanko sihteeristössä. Hankkeessa valmisteltiin olemassa olevan tiedon ja analyysin pohjalta arvio kaupunkien tulevasta turvallisuuskehityksestä ja siihen vaikuttavista keskeisistä tekijöistä. Arvio ulottuu vuoteen 2020. Siinä arvioidaan kaupunkien tulevat keskeiset kansallisesta tai kansainvälisestä kehityksestä seuraavat riskit ja uhkat. Lisäksi arvioidaan kaupunkien vahvuudet, joita jatkossa voidaan hyödyntää kaupunkien turvallisuuden ylläpitämisessä ja parantamisessa. Kaupunkien turvallisuusohjelmassa asetetaan tavoitteet ja laaditaan toimenpiteet seuraaville asiakokonaisuuksille: (1) turvallisuutta edistävät yhteistyömallit; (2) elinympäristön turvallisuus; (3) lasten ja nuorten turvallisuuden parantaminen sekä (4) väkivallan määrän vähentäminen. Sisäasiainministeriö lähetti ohjelman lausunnoille joulukuussa 2010.

¹ Tietopankki löytyy osoitteesta www.turvallisuussuunnittelu.fi.

4 Hankkeet ja seminaarit

Selvitystä seniorien turvallisuuden parantamiseksi jatkettiin

Rikoksentorjuntaneuvoston toukokuussa 2009 asettama työryhmä jatkoi senioriväestön turvallisuuden ja rikosuhritumisen ehkäisyn selvittämistä. Työryhmän tehtävänä on sopivassa laajuudessa kartoittaa olemassa oleva tieto ikääntyneiden rikosriskeistä sekä toimet ja hankkeet, joita on olemassa tai hankkeilla ikääntyneiden turvallisuuden edistämiseksi ja rikoksen uhriksi joutumisen vähentämiseksi Suomessa. Lisäksi työryhmän tulee kartoittaa kotimaisten ja ulkomaisten tutkimusten ja kokemusten perusteella tarkoituksenmukaiset tavat vähentää senioriväestön riskejä joutua rikosten kohteeksi sekä esittää ehdotus rikoksentorjuntaneuvoston rooliksi ja toimiksi ikäihmisten rikosriskien vähentämiseksi. Työryhmän puheenjohtajana on projektipäällikkö Sirkka Perttu (Palmenia) ja sihteerinä erikoissuunnittelija Mervi Sarimo (rikoksentorjuntaneuvoston sihteeristö). Työryhmää täydennettiin keväällä kolmella asiantuntijalla. Jäsenet käyvät ilmi toimintakertomuksen lopusta.

Selvitystyö on vaatinut arvioitua enemmän aikaa eikä työryhmän raportti valmistunut kahdesti pidennetyssä määräajassa (30.4.2010, 31.8.2010). Työryhmä sai kuitenkin työstettyä varsin pitkälle alustavat ehdotuksensa sekä luonnoksen turvallisuusohjeiksi senioreille rikoksen uhriksi joutumisen ehkäisemiseksi.

Työtä sovittiin jatkettavaksi neuvoston sihteeristössä siten, että työryhmän jäseniltä pyydetään raporttiluonnoksesta kommentit. Selvitys valmistunee vuoden 2011 alussa.

Etnisten vähemmistöjen ja maahanmuuttajien turvallisuus

Toimintasuunnitelmassa mainittua seminaarisarjaa etnisten vähemmistöjen turvallisuudesta ei järjestetty. Sen sijaan asian valmistelu käynnistyi ja on hyvässä vauhdissa yhteistyössä Suomen Kuntaliiton ja monien muiden tahojen kanssa. Työhön on sihteeristössä osallistunut uusi työntekijä, aluksi harjoittelijana ja sitten määräaikaisena projektisihteerinä. Työseminaareihin on tarkoitus kutsua edustajia kunnista, joissa on merkittäviä etnisiä vähemmistöjä. Tavoitteena on etsiä, dokumentoida ja jakaa hyviä käytäntöjä siitä, miten etnisiin vähemmistöihin kohdistuvia ja heidän tekemiään rikoksia voidaan ehkäistä. Hankkeessa selvitetään esimerkiksi sosiaalisen syrjäytymisen torjumista ja viharikosten ehkäisyyn liittyviä hyviä käytäntöjä. Tarkoituksena on myös vahvistaa etnisten vähemmistöjen osallistumista paikalliseen turvallisuustyöhön. Yhteistyössä Euroopan muuttoliikeverkoston kanssa on pyritty kokoamaan tietoja hyvistä käytännöistä EU:n. Seminaarit on tarkoitus toteuttaa vuonna 2011.

Seminaarit

Sisäasiainministeriö järjesti yhteistyössä rikoksentorjuntaneuvoston, sosiaali- ja terveysministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, Suomen Kuntaliiton ja Porin kaupungin kanssa viidennen **valtakunnallisen turvallisuussuunnitteluseminaarin** Porissa 26.-27.1.2010. Seminaariin osallistui noin 300 päättäjää ja asiantuntijaa eri puolilta Suomea. Mukana oli muun muassa kuntien viranomaisia eri hallintokunnista, poliisi- ja pelastustoimen edustajia sekä runsaasti järjestöjen edustajia. Osanottajajoukko edusti aiempaa laajemmin kaikkia niitä tahoja, jotka osallistuvat turvallisuustyöhön. Ensimmäinen seminaaripäivä aloitettiin käsittelemällä ajankohtaisia turvallisuussuunnitteluasioita. Tämän jälkeen kuultiin alustuksia temasta ”turvallisuusyhteistyö ja ennaltaehkäisevän työn merkitys keinoina selvittää vaikeasta taloudellisesta tilanteesta”. Ensimmäisen seminaaripäivän päätteeksi kuultiin ajankohtaisia alustuksia väkivallasta, muun muassa siitä kuka väkivaltaa tekee ja keneen väkivalta kohdistuu. Toisena seminaaripäivänä käytiin työryhmissä keskustelua kolmesta temasta. Nämä teemat olivat: (1) Miksi järjestöjen ja viranomaisten kannattaa tehdä yhteistyötä

turvallisuussuunnittelussa; (2) miten vähentää tapaturmien ja onnettomuuksien määrää; ja (3) Turvallisuus kunnan - ja koko Suomen - menestystekijänä.

Rikksentorjuntaneuvosto, sisäasiainministeriö, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ja Vaasan kaupunki järjestivät yhdessä 9.6.–10.6.2010 **Turvallinen huominen? Suurten kaupunkien turvallisuusseminaarin** Vaasassa. Seminaarin ensimmäisenä päivänä kuultiin esityksiä lapsiin ja nuoriin kohdistuvasta väkivallasta ja sekä lapsista ja nuorista väkivallan tekijöinä. Esityksissä pohdittiin muun muassa kouluturvallisuutta, nuorten päihteiden käyttöä ja rikosten sovittelua. Esityksissä esiteltiin keinoja, joilla väkivaltaa voitaisiin ennalta ehkäistä ja miten väkivaltaan voitaisiin puuttua. Seminaarin toisen päivän tavoitteena oli koota yhteen uusia ajatuksia, joilla suurten kaupunkien turvallisuutta saataisiin parannettua. Toinen päivä toteutettiin työpajatyöskentelyä.

Rikksentorjuntaneuvoston väkivaltajaosto järjesti 18.5.2010 seminaarin **nuorisoväkivallan riskitekijät ja nuorisoväkivallan ehkäiseminen**. Oikeusministeri Tuija Brax avasi tilaisuuden, jossa esiteltiin tuoreen tutkimuksen valossa nuorison tekemää ja kokemaa väkivaltaa sekä väkivallan riskitekijöitä. Lisäksi seminaarissa keskusteltiin ja välitettiin tietoa varhaisen vuorovaikutuksen ja kulttuurin merkityksestä sekä hankkeista, joiden avulla nuorisoväkivaltaa voidaan ehkäistä ja vähentää.

Viivästyneitä ja toteutumatta jääneitä hankkeita

Eräät toimintasuunnitelmassa olleet hankkeet ovat viivästyneet, jääneet toteutumatta tai muuttaneet muotoaan:

- Organisoidun rikollisuuden hallinnollisen torjunnan mahdollisuuksien selvittäminen on edennyt, mutta hidastui toimintavuoden lopussa keskeisen asiantuntujan jäädessä virkavapaalle.
- Rikollisuus kartalle -ideakirjaa, jonka tarkoituksena oli antaa esimerkkejä ja neuvoja siitä, miten paikkatietojärjestelmiä voi käyttää rikollisuuden ehkäisyssä, valmisteltiin, mutta hanke on jäänyt kesken ja sitä päätettiin tarkastella yhteydessä samanlaisia ajatuksia sisältävään hot-spot-analyysin kehittelyyn sisäasiainministeriön vuoden 2009 lopussa käynnistämän kaupunkien turvallisuushankkeen piirissä.
- Toimintasuunnitelmassa ”mahdollisuuksien mukaan” toteuttavaksi mainittu koonnos hyvistä käytännöistä, joilla koulujen on osoitettu tuloksellisesti ehkäisevän rikollisuutta, ei edennyt.

5 Viestintä

Neuvoston sähköinen uutiskirje lähetettiin neuvoston jäsenille ja varajäsenille, kuntien rikksentorjuntayhdyshenkilöille ja muillekin neuvoston toiminnasta ja rikollisuuden ehkäisyn kysymyksistä kiinnostuneille. Vuonna 2010 uutiskirjeitä toimitettiin neljä.

Rikksentorjuntaneuvoston kauan odotettu kotisivu-uudistus (www.rikksentorjunta.fi) toteutui vuonna 2010. Turvallisuussuunnittelun tietopankkia (www.turvallisuussuunnittelu.fi) ei siirretty oikeusministeriön vanhasta julkaisujärjestelmästä uudempaan. Tavoitteena on siirtää se seuraavaan julkaisujärjestelmään, joka otetaan oikeusministeriössä asteittain käyttöön vuoden 2011 keväästä alkaen. Tietopankkia päivitettiin tästä huolimatta normaalisti vanhassa julkaisujärjestelmässä.

Kuten luvussa 2 todettiin, väkivallan ehkäisyn tietopalvelun julkaiseminen on edelleen lykkäytynyt.

Sihteeristö pyrkii parantamaan sisäistä ja ulkoista viestintää erityisesti rikksentorjuntaneuvoston ylimääräisen kokouksen keskustelujen pohjalta. Neuvoston

uusituille verkkosivuille on toimitettu aikaisempaa useammin rikosentorjuntaa koskevia uutisia.

Haasteessa palattiin teemanumeroihin

Haaste ilmestyi suunnitellusti neljä kertaa vuonna 2010. Lehden jakelu on edelleen noin 2 500 kappaletta. Alkuvuoden numeroissa käsiteltiin isompina kokonaisuuksina mm. vapautuvien vankien ongelmia, nuorisoväkivallan ja lähisuhdeväkivallan vähentämistä sekä yrityksiin kohdistuvaa rikollisuutta. Haasteessa 3/2010 oli puolestaan teemana internetiin ja uusien viestintävälineisiin liittyvät rikokset ja numerossa 4/2010 riski ja turvallisuus. Lehden sivutoimisena päätoimittajana aloitti vuoden alussa erikoistutkija Juha Kääriäinen Poliisiammattikorkeakoulusta. Myös Haasteen toimitusneuvostolla käynnistyi uusi kolmivuotiskausi. Toimitusneuvosto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa antamaan palautetta ja suunnittelemaan lehden sisältöä. Haasteen uusi verkkoversio (www.haaste.om.fi) saatiin julkaistua lokakuussa. Uutta ovat ulkoasu, aihepiireittäin jaoteltu arkisto, hakutoiminnot sekä erityiset lomakkeet tilausten ja osoitteenmuutosten tekoon ja palautteen antoon.

6 Kansainvälinen yhteistyö

Pohjoismaisten rikosentorjuntaelinten vuosikokous Kuopiossa

Pohjoismaisten rikosentorjuntaneuvostojen vuotuinen organisaatiokokous pidettiin 25.-28.5. Kuopiossa. Ohjelmassa olivat kunkin maan ajankohtaisasiat, paikallisen rikosentorjunnan yhteistyö, turvallisuustutkimukset, lähestymiskielto, naapurivalvonta, organisoitunut rikollisuus, töhryt ja graffitit, yhteistyö poliisin, sosiaalityön ja mielenterveystyön välillä sekä kansalaisten vapaan liikkuvuuden haasteet rikosentorjunnalle. Ohjelmaan kuului myös vierailu Niuvanniemen sairaalassa. Kokoukseen osallistui Suomesta neljä ja muista Pohjoismaista (paitsi Islannista) yhteensä kymmenen osallistujaa.

Puola voitti ensimmäisenä ”uutena” jäsenmaana EUCPN:n järjestämän Euroopan rikosentorjuntapalkinnon

EUCPN:n järjestämän Euroopan rikosentorjuntakilpailun voitti tänä vuonna puolalainen hanke "Safe Senior", joka keskittyy vanhusten turvallisuuden parantamiseen. Hankkeessa on etsitty ratkaisuja vanhuksiin kohdistuvien petosten ehkäisemiseksi. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun Euroopan unioniin vuoden 2004 laajentumisessa liittynyt uusi jäsenmaa voitti kilpailun. Viron hanke, naapurivalvontajärjestön ja pelastuskeskuksen vapaaehtoistoimintaan perustuva yhteistyöhanke haja-asutusalueilla, sai tuomaristolta epävirallisen toisen palkinnon, kun se nimettiin kilpailun innovatiiviseksi projektiksi.

Euroopan rikosentorjuntaverkosto (EUCPN) käynnisti uuden sihteeristön perustamisen. EUCPN:n vuoden 2001 perustamisasiakirja korvattiin marraskuun 2009 lopussa uudella, kun EU:n oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi Suomen ja 10 muun maan tekemän aloitteesta uuden perustamispäätöksen. Keskeinen muutos on se, että verkoston sihteeristö ei ole enää komission hoidettavana vaan verkoston ja jäsenmaiden järjestettävänä, vaikka sen rahoitus pyritään saamaan komission rikollisuuden torjuntaa edistävästä rahoitusohjelmasta. EUCPN:n hallitus valitsi loppukevällä 2010 sihteeristön järjestäjäksi useiden ehdokkaiden joukosta Belgian, joka on käynnistänyt sihteeristön organisoimisen ja sen rahoituksen hankkimisen. – Suomi tuki verkoston kehittämistä uuden perustamispäätöksen pohjalta, mutta kertomusvuonna Suomella ei ollut verkostossa erityisvastuita. Jukka-Pekka Takala toimi verkostossa Suomen kansallisena edustajana ja Mika Junninen varaedustajana.

7 Neuvoston kokoonpano

Puheenjohtaja: Kaupunginjohtaja Timo Kvist Naantalin kaupunki	Varapuheenjohtaja: Poliisiylijohtaja Mikko Paatero, sisäasiainministeriö/poliisiosasto (16.12.2008 alkaen)
Muut jäsenet	Varajäsenet
apulaisosastopäällikkö Arto Kujala, oikeusministeriö/kriminaapoliittinen osasto (9.8.2010 alkaen) ²	ylivohtaja Tuula Asikainen, rikosseuraamusalan keskushallintoyksikkö (9.8.2010 alkaen)
poliisiylitarkastaja Robin Lardot, sisäasiainministeriö/poliisiosasto	rikosylikomisario Kari Tolvanen, Helsingin poliisilaitos, väkivaltayksikkö
hallitusneuvos Kari Paaso, sosiaali- ja terveysministeriö/hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osasto	hallitussihteeri Tapani Aaltela, sosiaali- ja terveysministeriö/työsuojeluosasto
ylitarkastaja Immo Parviainen, opetusministeriö	kulttuuriasiainneuvos Kimmo Aaltonen, opetusministeriö
projektipäällikkö Sirkka Rousu, Suomen Kuntaliitto	kehittämispäällikkö Markku Haiko, Suomen Kuntaliitto
asuntoneuvos Riitta Kimari, ympäristöministeriö/asunto- ja rakennusosasto	yliarkkitehti Timo Saarinen, ympäristöministeriö/alueidenkäytön osasto
erikoistutkija Martti Lehti, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	johtaja Kauko Aromaa, HEUNI
johtaja Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari	asiamies Kaisa Saario, Keskuskauppakamari
johtaja Veli-Matti Ojala, Finanssialan Keskusliitto	tiedotuspäällikkö Veikko T. Valkonen, Liikennevakuutuskeskus
lakimies Marja Pajukoski, THL	lakimies Erkki Kemppainen, THL
toiminnanjohtaja Marita Ruohonen, Suomen Mielenterveysseura ry	verkställande direktör Marianne Österberg, Folkhälsan
työalasihteeri Sami Puumala, Kirkkohallitus	työalasihteeri Raimo Hakkarainen
toimitusjohtaja Jouko Laitinen, Finnsecurity ry	toimialajohtaja Sami Tikkanen, Hyvinkään Riihimäen aikuiskoulutuskeskus
asiamies Matti Räisänen, Suomen Kaupan Liitto	turvallisuuspäällikkö Petri Käyhkö, Suomen Kaupan Liitto
hovioikeudenneuvos Maija Nyysönen, Helsingin hovioikeus	kihlakunnansyyttäjä Eija Velitski, Helsingin syyttäjänvirasto

Neuvotteleva virkamies Aarne Kinnunen oikeusministeriön kriminaalipoliittiselta osastolta osallistui vuoden alkupuolella neuvoston ja työvaliokunnan kokouksiin.

² Oikeusministeriön neuvotteleva virkamies Aarne Kinnunen osallistui vuoden alkupuolella neuvoston ja työvaliokunnan kokouksiin

8 Neuvoston eri elinten kokoonpanoja

Rikoksantorjuntaneuvoston työvaliokunta

12.6.2008 toimikautensa aloittaneen neuvoston työvaliokunnan kokoonpano	
Puheenjohtaja: Kaupunginjohtaja Timo Kvist Naantalın kaupunki	
Varapuheenjohtaja	Sijainen
Poliisiylijohtaja Mikko Paatero, sisäasiainministeriö, poliisiosasto (16.12.2008 alkaen)	1. poliisiylitarkastaja Robin Lardot, sisäasiain ministeriö/poliisiosasto 2. rikosylikomisario Kari Tolvanen Helsingin poliisilaitos, väkivaltayksikkö
Muut jäsenet	Varajäsenet
apulaisosastopäällikkö Arto Kujala, oikeusministeriö/kriminaapoliittinen osasto (24.9.2010 alkaen)	ylijohtaja Tuula Asikainen, rikosseuraamusalan keskushallintoyksikkö (24.9.2010 alkaen)
hovioikeudenneuvos Maija Nyysönen, Helsingin hovioikeus	kihlakunnansyyttäjä Eija Velitski, Helsingin syyttäjänvirasto
projektipäällikkö Sirkka Rousu, Suomen Kuntaliitto	Kehittämispäällikkö Markku Haiko, Suomen Kuntaliitto
erikoistutkija Martti Lehti, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos	johtaja Kauko Aromaa, HEUNI
osastopäällikkö Leena Linnainmaa, Keskuskauppakamari	asiamies Kaisa Saario, Keskuskauppakamari

Väkivaltajaosto

Puheenjohtaja:

Toiminnanjohtaja Marita Ruohonen, Suomen Mielenterveysseura ry

Jäsenet:

Johtaja Kauko Aromaa, HEUNI

Kehittämispäällikkö Helena Ewalds, THL

Projektipäällikkö Sirkka Routu, Suomen kuntaliitto,

Erikoistutkija Martti Lehti, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos

Rikosylikomisario Kari Tolvanen, Helsingin poliisilaitos

Ylitarkastaja Immo Parviainen, opetusministeriö

Vanhempi hallitussihteeri Päivi Kantanen, TEM?

Hallitussihteeri Tapani Aaltela, STM/työsuojeluosasto

Tutkimusjohtaja, tutkimusprofessori Tommi Hoikkala, Nuorisotutkimusverkosto

Pakolais- ja maahanmuuttotyön päällikkö Leena-Kaisa Åberg, Suomen Punainen Risti

Väkivaltajaoston sihteerinä toimi erikoissuunnittelija Saija Sambou.

Haasteen toimitusneuvosto

Puheenjohtaja:

Rikosoikeuden yliopistonlehtori (ma.) Sakari Melander, Helsingin yliopisto

Varapuheenjohtaja:

Tutkimusjohtaja Janne Kivivuori, Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos

Jäsenet:

Asianajaja Markku Fredman, Helsinki

Johtaja Risto Karhunen, Finanssialan Keskusliitto

Neuvotteleva virkamies Arne Kinnunen, oikeusministeriö

Projektipäällikkö Riitta Koivisto, Vantaan turvallisuusohjelma

Poliisijohtaja Robin Lardot, Poliisihallitus

Erikoistutkija Henrik Linderborg, Rikosseuraamuslaitos

Valtionsyyttäjä Leena Metsäpelto, Valtakunnansyyttäjänvirasto

Päällikkö Olli Salin, Helsingin kaupungin sosiaalipäivystys

Tutkimusjohtaja Leena Suurpää, Nuorisotutkimusverkosto

Pääsihteeri Jukka-Pekka Takala, rikosentorjuntaneuvosto

Ikääntyneiden turvallisuus ja uhriutumisen ehkäisy -työryhmä

Puheenjohtaja:

Projektipäällikkö Sirkka Perttu, Palmenia

Jäsenet:

Erikoistutkija Minna-Liisa Luoma, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Suunnittelija Tiina Savola, Palmenia

Projektipäällikkö Leena Serpola-Kaivo-oja, Suomen vanhusten turvakotiyhdistys ry

Toiminnanjohtaja Veronica Fellman, Svenska pensionärsförbundet rf

Suunnittelija Markus Alanko, rikosentorjuntaneuvoston sihteeristö

kokoonpanoa täydennettiin 21.4.2010 seuraavilla asiantuntijoilla:

Lakimies Marjut Vuorela, Vanhustyön keskusliitto

Poliisitarkastaja Mia Tuominen, sisäasiainministeriö

Ylilääkäri Sari Anttila, Valvira

Työryhmän sihteerinä toimii erikoissuunnittelija Mervi Sarimo, rikosentorjuntaneuvoston sihteeristöstä.

Sihteeristö

Pääsihteeri, rikosentorjuntaneuvos Jukka-Pekka Takala.

Erikoissuunnittelijat Mervi Sarimo, Saija Sambou, Markus Alanko ja Mika Junninen (1.4.2010 alkaen) sekä suunnittelija Regina Järg-Tärno. Järg-Tärno oli vanhempainvapaalla 30.4.2010 saakka ja Junninen virkavapaalla 1.11.2010 alkaen. Erikoissuunnittelija Minna Piispa oli virkavapaalla koko vuoden.

Toimitussihteeri Riikka Kostiainen (Haaste-lehti)

Osastosihteeri Katriina Kiviharju

Giselle Martin työskenteli sihteeristössä harjoittelijana 21.6.-19.10.2010 ja 1.11.2010 alkaen projektisihteerinä.

Sihteeristön kokouksiin osallistui säännöllisesti myös neuvotteleva virkamies Arne Kinnunen.